

Ігор Наумович Шамо (1925–1982)

Персональна бібліографічна пам'ятка до 90-річчя від дня народження

Ігор Наумович Шамо – один із найпопулярніших сучасних українських композиторів. Життя та творча діяльність Ігоря Шамо пов'язані з містом Києвом, де він народився у 1925 році, куди повернувся після Великої Вітчизняної війни офіцером Радянської Армії, де у 1951 році закінчив консерваторію за класом композиції професора Б. Н. Лятошинського.

Вже у шкільні роки в Ігоря виявилися музичні здібності. Він пройшов початкову музичну школу у відомого викладача Д. Писаревського, який потім рекомендував свого учня до спеціальної музичної школи. Окрім музики, його цікавила історія та література, любив та вмів малювати. Але музика безсумнівно була на першому місці. Ігор твердо вирішив, що після школи обов'язково вчитиметься на композиторському факультеті Київської консерваторії. Але цим планам завадила війна з фашистською Німеччиною. Він тоді закінчував десятий клас. Його батько та брат пішли на фронт. Хлопчик залишився вдвох з матір'ю, з якою евакуювався до Уфи. Там він вступив до медичного інституту. Провчившись один навчальний рік, він у травні 1942 року пішов добровольцем у діючу армію. З Першим Українським фронтом у складі санітарного батальйону військовий фельдшер Ігор Шамо пройшов усю війну – від Волги до Берліна. У 1948 році, ще студентом, він став членом Спілки композиторів. На щорічних конкурсах на кращу студентську роботу протягом п'яти років займав перше місце. Він працював багато та завзято, ані на хвилину не зупиняючись у своєму прагненні до професійного удосконалення. Ігор Наумович Шамо помер 17 серпня 1982 року у Києві.

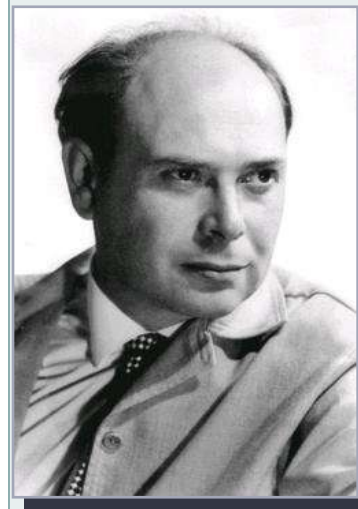
Творча спадщина Ігоря Шамо досить багатогранна. Це – твори для музичного театру, симфонічні, вокально-симфонічні, камерно-інструментальні, камерно-вокальні твори, хори без супроводу, пісні (цикли та збірники), музика до художніх фільмів, до театральних вистав.

Найбільш широкої популярності у творчому доробку І. Шамо набули пісні – їх понад 300. З 1951 по 1981 р. композитор взяв участь у створенні 43 художніх стрічок. Його музика до кінофільмів «Максимка», «Командир корабля», «Матрос Чижик», «Мальва», «Гори, моя звезда», «Чрезвычайное происшествие», «Вдали от Родины», «Їх знали тільки в обличчя», «Ніч перед світанком», «Як гартувалася сталь», «Карпати-Карпати», «Від Буга до Вісли», як правило, включала і пісенні зразки, які після виходу фільмів широко виконувалися.

У галузі інструментальної музики композитор часто тяжів до жанрово-картинного, зображувального звукозапису. Такими є не лише «Молдавська поема-рапсодія», сюїта «Флуєраш», «Фестивальна сюїта» та інші твори для симфонічного оркестру, а також фортепіанні «Картини російських живописців», «Українська сюїта», сюїта «Пісні друзів», «Гуцульські акварелі», безліч п'єс для камерних ансамблів та навіть хори («Карпатська сюїта» тощо).

Велику увагу композитор приділяв вокальній, вокально-симфонічній, хоровій музиці, звертаючись до кращих зразків української класичної та сучасної поезії (зокрема, кантата «Співає Україна» на вірші Д. Луценка, десять романсів на вірші Т. Шевченка, вокальний цикл «Медоцвіти» на вірші А. Малишка, чотири хори на вірші І. Франка).

За свою пісенну творчість Ігор Шамо був відзначений Державною премією України імені Т. Г. Шевченка (1976), Республіканською премією імені М. Островського (1972), нагороджений медаллю імені А. Александрова.

1. Гоян Я. Гармонія : [про укр. композитора І. Шамо] / Я. Гоян // Слово Просвіти. – 2005. – 31 берез.-6 квіт. – С. 11.

2. Невінчана Т. Київський вальс Ігоря Шамо / Т. Невінчана // День. – 2005. – 1 черв. – С. 7.

3. Олендарьов А. Інструментальний стиль музики і. шамо до драматичних вистав [Електронний ресурс] / А. Олендарьов // Наук. вісн. Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – Вип. 110. – С. 65–67. – Режим доступу : http://knmau.com.ua/naukoviy_visnik/110/pdf/07.pdf . – 45.02.15. – Назва з екрану.

4. Пархоменко Л. Деякі особливості розвитку української акапельної музики 1956–1961 років : Жанрові хори : [про жанрові твори Шамо] // Сучасна українська музика : зб. ст. / Ін-т мистецтвознав., фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН УРСР ; [редкол.: Л. Б. Архімович, Н. О. Горюхіна, В. Д. Довженко]. - К., 1965. – С. 166–171.

85.31(4УКР)я43

С 91

5. Шамо Игорь Наумович // Музыканты мира : биограф. словарь / сост.: М. В. Есипова, О. В. Фраёнова. – М., 2001. – С. 482.

85.31

М 89

6. Шамо Игорь Наумович // Музыкальный энциклопедический словарь / редкол.: Г. В. Келдыш [и др.]. - М., 1991. – С. 630.

85.31я2

М 89

Ігор Наумович Шамо (1925-1982) [Електронний ресурс] : персон. бібліогр. пам'ятка до 90-річчя від дня народж. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2015. - 6 назв. – (Творчі портрети українських композиторів ; вип. 8).